

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

**Кафедра права та менеджменту
у сфері цивільного захисту**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Вченої ради навчально-
наукового інституту
психології та соціального захисту

Василь КАРАБИН

"02 " вересня 2020 р

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА
підготовки бакалавра
спеціальності: 035 «Філологія»
за освітньою програмою:
ПЕРЕКЛАД З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Львів - 2020

Розробник програми:

Оксана ПОВСТИН, завідувач кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту, д.пед.н., доцент

Рецензент: Ольга ЛИСЮК, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ЛНАУ.

Програму рекомендовано кафедрою права та менеджменту у сфері цивільного захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Протокол від 28.08.2020 № 1.

Завідувач кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності д.пед.н., доц.

Оксана
ПОВСТИН

Схвалено Вченою радою навчально-наукового інституту психології та соціальної роботи

Протокол від 02 вересня 2020 № 1.

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Основи підприємництва» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів зі спеціальності 035 «Філологія».

Предметом дисципліни є вивчення та дослідження закономірностей організації та розвитку підприємницької діяльності, законів та принципів функціонування підприємств, ролі підприємництва у соціально-економічному, науково-технічному та інноваційному розвитку країни.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **блоків змістових модулів** (змістових модулів):

Змістовий модуль I.

Вступ до підприємництва

Тема 1. Підприємництво як вид економічної діяльності

Тема 2. Економічна свобода та конкуренція

Тема 3. Ризики у підприємницькій діяльності.
Превентивне антикризове управління у підприємницькій діяльності.

Змістовий модуль 2. Організаційні форми підприємництва

Тема 4. Організаційні форми підприємництва

Змістовий модуль 3. Організація, управління та фінансування підприємницької діяльності

Тема 5. Підприємницька ідея та механізм створення власної справи

Тема 6. Менеджмент та маркетинг у підприємстві

Тема 7. Планування підприємницької діяльності

Тема 8. Фінансове забезпечення підприємницької діяльності

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення дисципліни «Основи підприємництва» є отримання комплексних знань в галузі теорії

і практики із планування, організації, функціонування та правового регулювання підприємницької діяльності, нестабільність та динамічні зміни, що постійно відбуваються у сучасному ринковому середовищі.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи підприємництва» є пов'язані з практичною реалізацією мети курсу.

Головними завданнями є: висвітлення підприємництва як виду економічної діяльності; розуміння ризиків та методів їх оцінки; характеристика організаційних форм підприємництва; освоєння типового алгоритму організації, управління та фінансування підприємницької діяльності; ознайомлення з можливими варіантами підтримки розвитку підприємництва в Україні.

Програмні результати:

Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду.

Використовувати інформаційні технології, системи управління базами даних та стандартні пакети прикладних програм у професійній діяльності

Загальні:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин /4 кредити в ECTS.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I.

Вступ до підприємництва

Тема 1. Підприємництво як вид економічної діяльності

Розвиток теорій підприємництва. Сутність та характерні риси підприємництва. Суб'єкти та об'єкти підприємництва.

Приватна власність як економічна основа підприємницької діяльності. Форми організації суспільного виробництва. Засади підприємницької діяльності в Україні. Роль підприємництва в суспільстві. Логіка та мотивація підприємницької діяльності. Особистість підприємця та його ділові якості.

Тема 2. Економічна свобода та конкуренція

Свобода підприємницької діяльності, принципи здійснення підприємницької діяльності. Господарський кодекс – законодавча база здійснення підприємницької діяльності. Суть та основні функції конкуренції. Види конкуренції та її роль у розвитку підприємництва. Державне регулювання конкуренції. Характеристика цінових та нецінових методів конкуренції. Типи конкурентної поведінки. Розвиток конкуренції в сучасних умовах.

Тема 3. Ризики у підприємницькій діяльності. Превентивне антикризове управління у підприємницькій діяльності.

Підприємницький ризик та його суть. Методи оцінки ризиків. Види ризику. Управління ризиками у підприємницькій діяльності. Способи оцінки підприємницьких ризиків. Шляхи та методи зниження ризику в підприємницькій діяльності. Страхування ризиків. Хеджування. Запровадження превентивного антикризового управління підприємством. Оцінка превентивних антикризових заходів на підприємстві.

Змістовий модуль 2. Організаційні форми підприємництва

Тема 4. Організаційні форми підприємництва

Види підприємств та їх класифікація. Класифікація підприємств за ознаками: мета і характер діяльності; форма власності; належність капіталу; правовий статус і форма господарювання; галузево-функціональний вид діяльності; технологічна і територіальна цілісність; розмір середньооблікового за чисельністю працівників і сумою валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг). Сутність, переваги та недоліки одноособового володіння. Особливості та види персональних товариств. Визначення

персонального товариства (партнерства). Види персональних товариств. Переваги та недоліки партнерств. Види товариств на капіталі (об'єднань капіталів). Існує три форми об'єднань капіталів: товариство з обмеженою відповідальністю; товариство з додатковою відповідальністю; акціонерне товариство. Визначення товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, акціонерного товариства. Особливості акціонерних товариств. Порядок створення та структура управління акціонерного товариства. Публічні та приватні акціонерні товариства. Переваги та недоліки акціонерних товариств.

Змістовий модуль 3. Організація, управління та фінансування підприємницької діяльності

Тема 5. Підприємницька ідея та механізм створення власної справи

Вибір ідеї та визначення раціональної стартової стратегії. Створення власної справи – це завжди величезний ризик і подолання опору, що неодмінно виникає при народженні нового. Кожне рішення приймається, виходячи з конкретної ситуації, проте є дещо загальне для всіх, що складається з таких моментів: бажання створити власну справу, стати самому господарем; відмова від попереднього способу життя; впевненість у тому, що це – заняття престижне й достойне; можливість створити власну справу (наявність коштів, умов); впевненість у тому, що прийняте рішення цілком реальне й для цього існують всі необхідні зовнішні та внутрішні передумови. Формування статутного фонду та порядок створення нового підприємства. До основних засновницьких документів, які підтверджують статус юридичних осіб, належать Статут та Засновницький договір. Залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного фонду в Україні діють підприємства унітарні та корпоративні. Підготовка засновницьких документів. Основу майна підприємницьких структур складає статутний фонд, за допомогою якого створюється й починає функціонувати підприємство. Припинення діяльності підприємницьких структур. Основною проблемою нового підприємства є

створення життєздатного, налагодженого організму, в межах якого працівники чітко усвідомлюють мету своєї діяльності та способи її досягнення. Припинення діяльності здійснюється двома шляхами: шляхом реорганізації; шляхом ліквідації.

Тема 6. Менеджмент та маркетинг у підприємстві

Сутність менеджменту та його роль у розвитку підприємства. Функції управління. Системи управління. Організаційні комунікації, їхня роль у забезпеченні ефективної роботи підприємства. Організаційні рішення та процедури їхнього ухвалення у підприємстві. Організація маркетингу на підприємстві. Вивчення попиту на продукції та сегментація ринку. Реклама в маркетинговій діяльності. Особливості цінової політики підприємства. Система збуту продукції. Маркетингові дослідження та їх значення для розвитку підприємства. Методи вивчення ринку товарів та послуг.

Тема 7. Планування підприємницької діяльності

Зміст та види планування. Принципи та методи планування діяльності підприємства. Бізнес-план як основа створення підприємства. Зміст та принципи комерційного розрахунку. Організація планової роботи на підприємстві

Тема 8. Фінансове забезпечення підприємницької діяльності

Необхідність та напрями аналізу господарської діяльності підприємства. Методика проведення фінансового аналізу. Основи організації фінансів підприємства. Фінансова діяльність у підприємстві. Управління фінансами на підприємстві. Інвестиції, їх види та особливості залучення та використання. Банківський та комерційний кредит.

3. КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ТА ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Бали	Оцінка	Критерії оцінювання
91–100	Відмінно	<p>Здобувач демонструє повні й вичерпні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.</p> <p>Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни при розв'язуванні практичних завдань, може аналізувати і співставляти навчальний матеріал з даної та суміжних дисциплін. За час навчання при проведенні лабораторних занять, проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються.</p> <p>Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу передбаченого робочою програмою, або здобувач проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи рішенні складних практичних завдань.</p>
81–90	Добре	<p>Здобувач демонструє добрі та вичерпні знання, володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на основі здобутих знань аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при рішенні практичних завдань,</p>

Бали	Оцінка	Критерії оцінювання
		проте допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. За час навчання при проведенні семінарських занять дає вичерпні пояснення.
71–80	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових прикладних завдань з дисципліни. Помилки у відповідях не є системними.
61–70	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати завдання подібні тим, що розглядались на заняттях, проте допускає значну кількість неточностей і помилок, усунути які здатен лише за допомогою викладача.
51–60	Задовільно	Здобувач володіє певними знаннями та основними положеннями, передбаченими робочою програмою дисципліни, на мінімально допустимому рівні для подальшого засвоєння результатів навчання в рамках освітньої програми.
35–50	Незадовільно	Здобувач може відтворити окремі фрагменти знань з курсу. Незважаючи на те, що

Бали	Оцінка	Критерії оцінювання
		<p>програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час семінарських занять та результати поточного контролю в більшості є невірними та/або необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні, що створює перепони для подальшого засвоєння результатів навчання в рамках освітньої програми.</p>
0–34	Незадовільно	<p>Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його відповіді під час лабораторних робіт та результати поточного контролю є невірними та/або необґрунтованими. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.</p>

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з навчальної дисципліни «Тайм менеджмент» використовуються такі засоби діагностики успішності навчання:

- поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей під час семінарських занять, написання контрольних робіт та поточне тестування);
- контроль за самостійною роботою (перевірка конспектів, виконання завдань до семінарських занять, захист рефератів за обраною темою, презентація наукових досліджень тощо);
- підсумковий контроль (диференційований залік).

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінювання. Оцінка із 100-бальної шкали в національну переводиться відповідно до діючого положення про освітній

процес (91–100 – «відмінно», 71–90 – «добре», 51–70 – «задовільно», менше 51 – «незадовільно»).

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Варналій З. С. Основи підприємництва: навч. посібник. 4-те вид., випр. і доп. Київ : Знання-Прес, 2014. 305 с.
2. Васенко В., Комісар С., Малікова І. Основи малого бізнесу і підприємницької діяльності. Суми: ВАТ СОД, 2012. 186 с.
3. Губені Ю. Е. Підприємництво: навч. посіб. Львів : НВФ «Українські технології», 2012. - 572 с.
4. Юрко І.В. Торгівельне підприємництво – : навч. посіб. / – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 232 с.
5. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019. 168 с.

Додаткова література

Камлик М. І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко правовий аспект: навч. посіб. Київ : Атіка, 2014. 432 с.

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми: ВТД «Уні- верситетська книга», 2018. 572 с.

Економіка підприємства: навчальний посібник / Л.О.Болтянська, Л.О.Андрєєва, О.І. Лисак. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 668 с. 272 с.

6. Інформаційні ресурси

1. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua>.
2. Портал для підприємців <https://sme.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
4. Центр підтримки підприємництва